

**Ulusal ve Uluslararası Katılımlı
4. Evde Sağlık ve Bakım
Kongresi**

23-25 Kasım 2017
Fulya Sanat Merkezi
Beşiktaş, İstanbul

Panel 8

**Evde sağlık ve bakım hizmet verenlerin
sorun tespitleri ve çözüm önerileri**

Evde Bakım Derneği Ankara Őubesi BaŐkanı

T. Fizyoterapistler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

Geriatric Fizyoterapi Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

Uzm. Fzt. Reyhan Özgöbek

Ümit Öztürk «kadınlarım»
Selvin Galeri

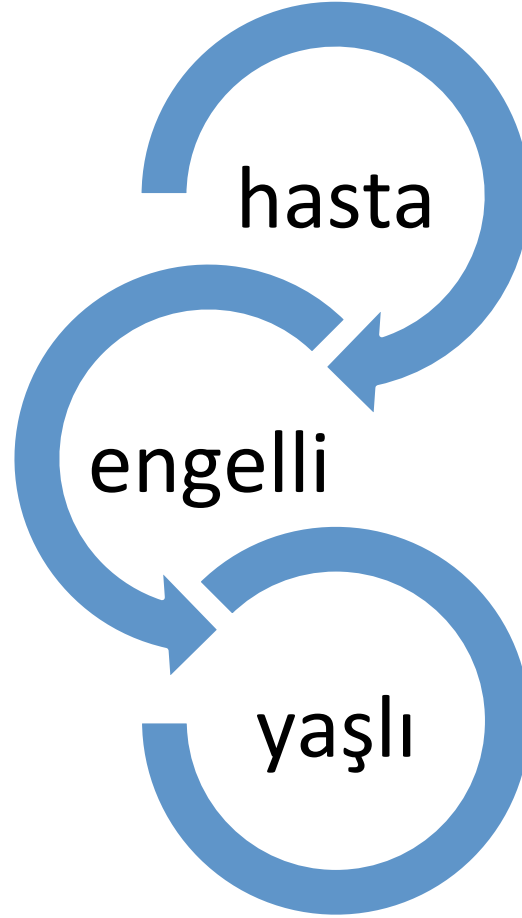

Evde Bakım

- DSÖ göre bakım; kendine bakmaya imkânı olmayan bir kişinin, mümkün olan en yüksek özerklik, katılım, kişisel tatmin ve insanlık onuru korunarak enformal bakım veren (aile, arkadaşlar, komşular vb.) ve / veya profesyoneller (sağlık ve sosyal hizmetlerde çalışan meslek elemanları) tarafından üstlenilen faaliyetler sistemi ile birlikte bireysel tercihinine göre, mümkün olan en üst düzeyde yaşam kalitesini koruyabilmesini sağlayabilmektir (WHO, 2002).

Kime bakıyoruz?

Neden Bakıyoruz?

Nerde bakıyoruz?

Bakım Modelleri	SB	ASPB	Y e r e l Yönetimler	Ö z e l Sektör	STK
Evde Sağlık Hizmetleri,	✓			✓	
Evde Bakım Hizmetleri		✓	✓	✓	
Gündüzlü Merkezler		✓	✓		
Umutevleri (engelliler için)/ Yaşam evleri (yaşlılar için)		✓			
Huzurevi, Bakım Ve Rehabilitasyon Merkezleri		✓	✓	✓	✓
Engelli Bakım Ve Rehabilitasyon Merkezleri		✓		✓	
Palyatif bakım merkezleri	✓				

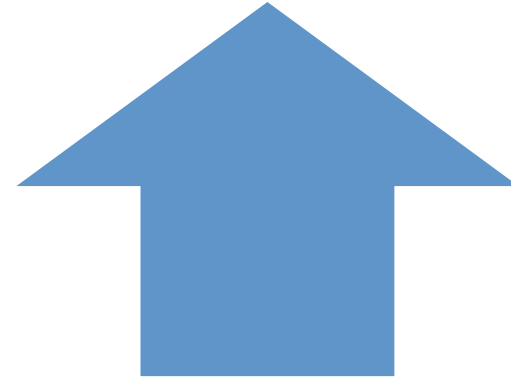
GYA Bağımsızlık

Bakım
standartları

Yaşam
kalitesi

Nasıl Bakıyoruz?

Sağlık Hizmeti

GYA
Desteklenmesi

Evin Temizliği

Evin Yeniden
Düzenlenmesi

Destekleyici
teknolojilerin
tedariki

Yemek
Tedariki

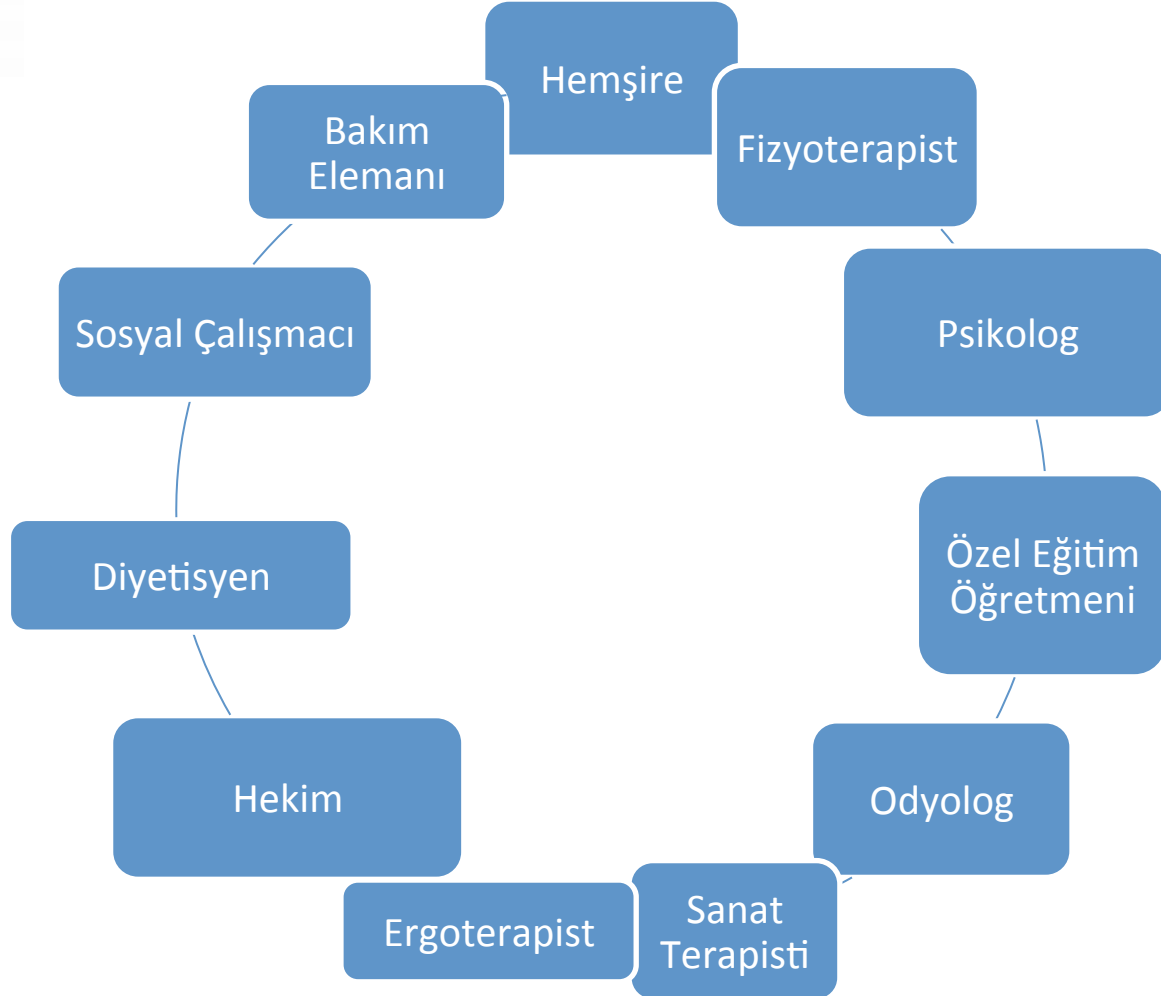
Sosyal
Yardımlar

Toplumsal
Hayata Katılım
Aktiviteleri

Taşıma

Kimle bakıyoruz?

Evde Bakım

Kim hizmet veriyor?

SAĞLIK BAKANLIĞI

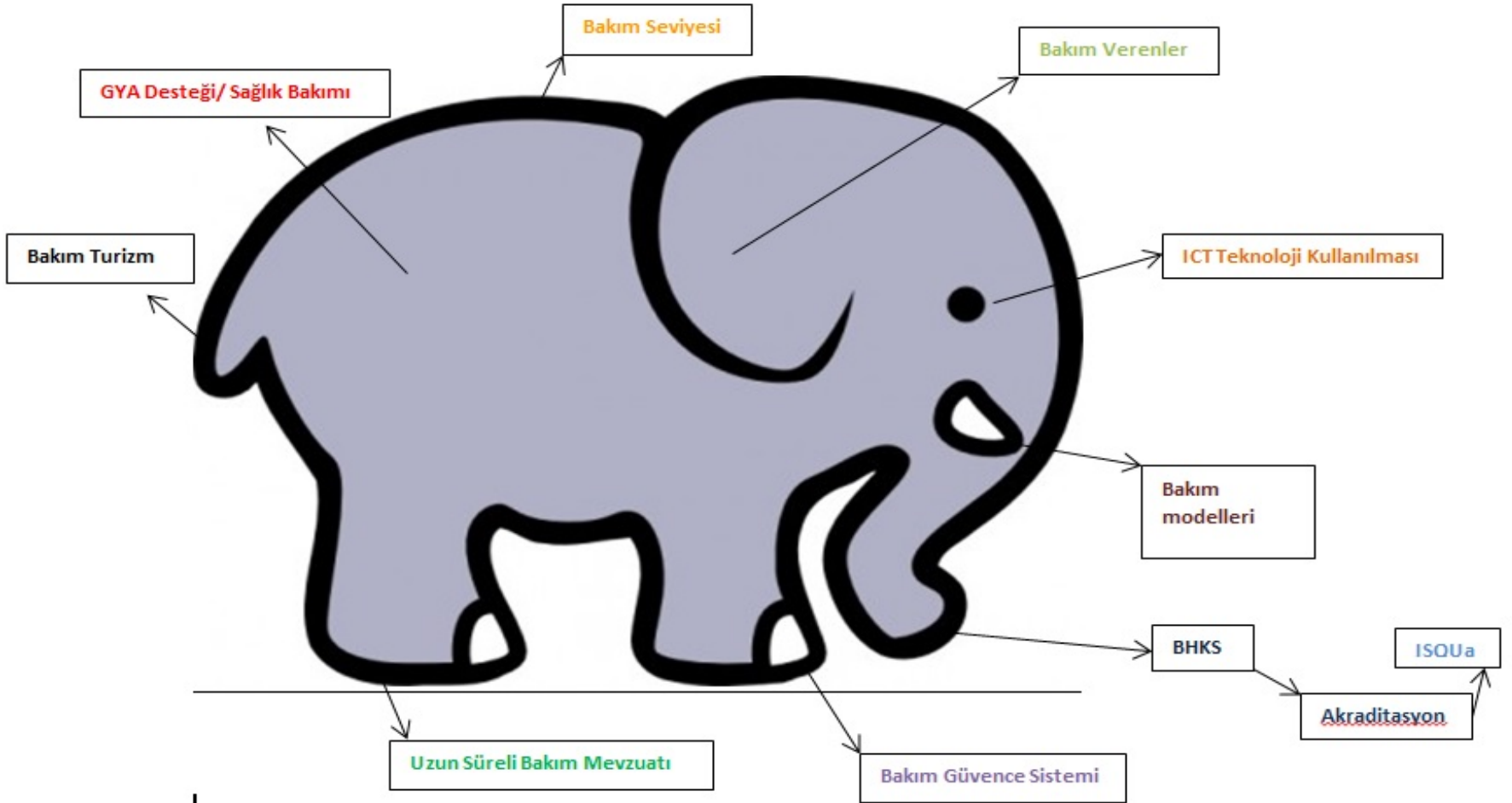
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

YEREL YÖNETİMLER

ÖZEL SEKTÖR YATIRIMLARI

Uzun Süreli Bakım

Evde Bakım

- BM göre; USB hizmeti verenler çoğunluğu enformaldır ve çoğu bakımın sürdürülebilirliği ve kalitesini sağlamaya yardımcı olacak çok az düzeyde eğitim, pratik ve mali desteği bulunmaktadır.
- Büyük çoğunluğu aile üyeleridir. Bununla birlikte, küçülen aile yapısı, ekonomik ve sosyal değişikler nedeniyle, bazı gelişmekte olan ülkelerin (Çin gibi) bazı kentsel bölgelerinde yaşayan yaşlıların, örgün eğitim seviyesi düşük kadınlar ve eğitimsiz, düşük ücretli evde bakım görevlisinden hizmet almaktadırlar.

65 yaş üzeri grubun GYA değerlendirmesi sonucu (TSNA-2008)

GYA yardım ihtiyacı	Oran
Yemek yemede ihtiyacı	%7.2
Tuvalete gitme ihtiyacı	%12.7
Giyinme/soyunma becerisi	%15.4
Yatağa yatma/kalkma becerisinde güçlük veya yardımla yerine getirme	%16.6
Banyo ihtiyacı	%22.1
Yemek pişirme işlevinde güçlük veya yardımla yerine getirme	%36.6
Alış veriş yapma işlevi	%41.3
Günlük ev işlerine yardımsız yerine getirememe	%54.7

Evde Bakım

Ücretli istihdam

kadın işgücünün artan
oranda piyasaya
katılımı

emniyetli çalışma
koşulları

ücretsiz aile bakımı

toplumsal cinsiyet
eşitliği

kısa ve uzun süreli
izinler

Evde Bakım

- Kırılgan yaşıllar, engelli yetişkinler ve hasta çocuklar için bakım veren çoğunluğu maalesef **çalışma çağındaki kadınlar**
- **yaşı eşler** giderek daha önemli bir destek kaynağı haline gelmekte

Evde Bakım

- Dolayısıyla, bakım verenlerin **sağlıkları ve ekonomileri** genellikle potansiyel olarak olumsuz sonuçlar beklemekte

Evde Bakım

- Düşük kazancı olanlarda **aileler** bakım vermekte
- Yüksek kazançta olanlar **esnek çalışma saatlerine ihtiyaç duymakta**

Evde Bakım

Formal Bakım Verenler

1. Sağlık profesyonelleri
2. Yaşlı /Engelli bakım teknikerleri
3. Kurumsal bakım verenler
2. Ücretli bakım verenler

Evde Bakım

Enformal Bakım Verenler

1. Eşler
2. Çocuklar
3. Anne-babalar
4. Komşular
5. Akrabalar/Yakınlar
6. Arkadaşlar
7. Göçmen Bakıcılar
8. Vasıfsız Bakıcılar

Evde Bakım

Enformal Bakım Verenler İçin;

1. işgücü piyasasına bağlanmalı,
2. evrensel kapsamı belirlenmeli,
3. yasal güvenliği olmalı,
4. Esnek alışma saatleri olmalı,
5. gelir güvenliği sağlanmalı,
6. sosyal güvenlik kapsamına alınmalı ve
7. toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanmalı

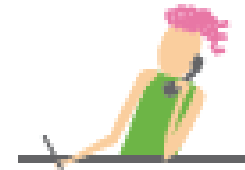
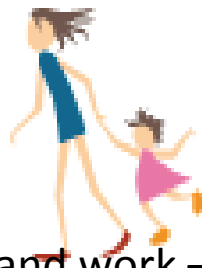

Evde Bakım

- USB da kısa süreli izin, 2000'li yılların başından itibaren tüm ülkelerde yayılım sağlanmıştır.
- bakım verenler için kısa süreli izin verme düzenlemeleri genellikle (hasta olan) küçük çocukların aileleri için, **5 ila 36 gün arasında**
- Türkiye'de 1 yıl ücretsiz izin hakkı

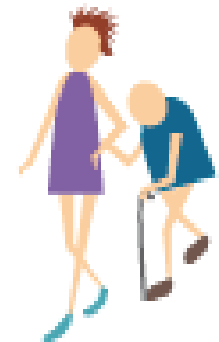
Rationale	Targeted at a particular group	Care recipient's degree of care need/state of illness	Type of activity of the informal carer
-----------	--------------------------------	---	--

Examples

Juggling family and work – Leaves from work to care informally for frail or sick family members – an international perspective
 e.g. children vs. disabled people
 e.g. terminal illness vs. first instance of care need
 e.g. organising care services vs. providing personal care

Andrea E. Schmidt, Michael Fuchs and Ricardo Rodrigues

Evde Bakım

- bakım verenler **iş yerinde damgalamadan**, diğer kariyer dezavantajlarından korkmadan izin istemede çekinmekte,
- yaklaşan ölümlerle ya da sevdiklerinde ağır hastalıkla karşı karşıya kaldıklarında, **karmaşık başvuru prosedürlerini** veya finansal riskleri, başa çıkamayacağını düşünmekte

Türkiye’de Kuşaklar Arası Dayanışma -2016

	İçerik		Düzy
Yapısal	Coğrafik yakınlık nedeniyle yaşlılardan çocuklarına ya da çocuklardan yaşlı ebeveynlerine destek sunulabilen fırsatları	En güçlü	Sağlık durumu iyi ise yapısal dayanışma yüksek
Duygusal	İlişkileri hakkındaki duyguları	Yüksek	Çocuklarının kendilerine bakacağını düşünen yetişkin çocukların kendi yaşlı ebeveynleri ile
Normatif	Benimsenen normlara bağlılık kadar, çocuk olma ve ebeveyn olmanın gerektirdiği sorumlulukları gerçekleştirme	O r t a düzey*	*Yaşlandığında eşine bakacağını ifade eden yetişkin çocukların kendi yaşlı ebeveynleri ile normatif dayanışması <u>daha yüksek</u>
Uzlaşmaya Dayalı	Fikirler, değerler ve yönelimler konusunda fikir birliği	Yüksek	Çocuklarının söz dinlediğini ve saygı gösterdiğini düşünen yaşlılarda
İşlevsel	Maddi ve bakım desteği (Yüz yüze görüşme, yaşlıların torunlarına bakma sıklığı, coğrafik mesafe-yaşlı ebeveynleri ile aynı evde/ şehirde yaşama)	En düşük*	Fakat çocukların yaşlılara sağladığı maddi destek ve bakım içeren işlevsel dayanışma <u>%75.69</u>
İlişkisel	Kuşaklar arasındaki ilişkilerin sıklığı ve niteliği	Yüksek	Yaşlıların evinde yaşayan kişi sayısının fazla olması (+), uğraşlarının olması (+),

Hala evde bakım hizmeti bekliyorlar

Teşekkürler